

GUSTAF SKÖRDEMAN

*Sara Nowak
-sarjan toinen
odotettu
trilleri.*

Faust

*Lukijan sisäänveto tarinaan ei voisi olla
onnistuneempi – tai hätkähdyttävämpi.*

– Helsingin Sanomat

Faust

GUSTAF SKÖRDEMAN:
Geiger (2020, suom. 2021)

GUSTAF SKÖRDEMAN

Faust

Ruotsin kielestä suomentanut Katarina Luoma

minerva
MINERVA KUSTANNUS
HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuperäisteos:

Faust

© Gustaf Skördeman and Bokförlaget Polaris 2021
in agreement with Politiken Literary Agency

Suomenkielinen laitos:

© Minerva Kustannus, 2022

www.minervakustannus.fi

Minerva Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Suomennos: Katarina Luoma

Kannen kuva: Shutterstock ja Pixabay

Graafinen ulkoasu ja taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-375-418-8

Painettu EU:ssa, ScandBook, 2022

1

Miten kaunis eläin.

Täysin tietämätön siitä, että joku katsoi sitä kiikaritähätäimen läpi.

Gunillalla oli eläin tähtäimessään. Kaikki oli kuin luotu hänen ensimmäiselle trofeelleen. Todisteelle, että hän ansaitsi paikkansa metsästysseurueessa. Uljas uros, kaunis ja majesteettinen, ja kokonaan hänen armoillaan. Tai pikemmin hänen aseensa. Tikka T3 -kiväärin, jonka metsästyskaupan myyjä oli valinnut hänelle, kun hän oli teeskennellyt olevansa kiinnostunut eri metsästysaseiden eroista.

Tussareiden, kiväärien, haulikoiden ja drillinkien.

Niiden ominaisuudet olivat erilaisia mutta tarkoitus oli sama. Tappaa. Kahvin maku suussa oli selvästi keskeinen osa metsästystä. Kuten grillattu makkara. Grillimakkara, kabanossi ja falunin-makkarasiivut. Metsästäjien nautinnolliset katseet, kun he muustivat lähes lihattomia teurasjätteitä. Oliko se tosiaan hyvää? Toinen puoli makkarasta korventunut ja toinen kylmä. Mutta se kuului asiaan.

Metsästyksen.

Gunilla oli nyt osa sitä.

Elämän riisto. Mieluiten useiden. Jokainen kuolema oli voitto. Miksi? Seurueen vuoksi? Adrenaliiniryöpy? Oliko tavoite harvennata niin kutsuttua metsäkauriskantaa? Jokseenkin ontuva perustelu.

Eivätkö metsästystä harrastavat ukot ikinä poteneet huonoa omaatuntoa? Ne, jotka olivat virnuilleet Gunillalle, kommentoineet

hänen läsnäoloon metsästäjäkurssilla ja vaihtaneet keskustelunaihetta, kun hän oli kiertänyt päästä mukaan metsälle. Ne, joiden kotien seinä peittivät laattoihin kiinnitetyt eläinten sarvet ja asekaappeja täyttivät kymmenien- ja satojentuhansien kruunujen arvoiset tuliaseet. Nuo miehet vaikuttivat heräävän eloon vasta, kun he sonnustautuivat vihreisiin pukuihin ja oransseihin huomio-liiveihin. Ikään kuin he voisivat vihdoinkin olla omia itsejään. Tai sellaisia kuin he haaveilivat olevansa. Muistuttiko se ehkä sitä, kun drag show -artistit pukeutuivat paljettimekkoihinsa ja keimailivat hetken parrasvaloissa? Muodonmuutosnumeroa, joka oli protesti syntymäsukupuolelle? Emme ole pulskia keskivertoäijiiä vaan taitavia metsästäjiä. Sotureita. Tappajia. Koko heimomme selviytymisen riippuu meistä.

Miksi hän itse oli ryhtynyt tähän? Suorittanut ponnistellen metsästäjäututkinnon, toiminut ajajana ajoketjussa useina metsästyskausina ja kinunnut jatkuvasti, että pääsisi mukaan metsästysseurueeseen. Oliko hän tahtonut oppia tuntemaan miehensä? Yrittänyt ymmärtää, miksi tämä rakasti metsästystä niin paljon, ja halunnut yhteisen mielenkiinnonkohteen?

Vai oliko syynä tasa-arvon tavoittelu? Oliko hän tahtonut ravistella yhtä Ruotsin miesvaltaisimmista linnakkeista?

Ehkä.

Mutta hän ei ollut ravistellut mitään.

Vain antanut ukoille vitsailtavaa ja naurunaiheen ja vahvistanut kiistatta heidän yhteenkuuluvuudentunnettaan. Kenties jopa nolannut miehensä, mutta siinä tapauksessa tämä kätki tunteensa hyväntahtoiseen leikinlaskuun. Mies oli joka tapauksessa luovuttanut Gunillalle passimiehen paikkansa ja toimi nyt itse ajajana. Miehen suostuttelu vapaaehtoiseen arvonalennukseen oli ollut vaikeaa, vaikka ratkaisu oli sangen tilapäinen.

Emä ja vasa liittyivät kaurispukin seuraan. Gunilla oli oppinut, että se oli oikea sana. Vasa, ei metsäkauriin poikanen. Täällä kuten

kaikkialla muuallakin oikeat termit olivat tärkeitä, pienet koodit osoittivat, kuuluitko joukkoon vai et. Vähän niin kuin oikeanmerkiset farkut yläkoulussa.

Emää ei koskaan ammuttu ensimmäiseksi, jotta vasa ei jäisi äiditömäksi. Järjenvastaista huomaavaisuutta keskellä raakaa rituaalia. Ammumme lapsesi ensin, jotta se ei jää ypöyksin, emmekö olekin kilttejä?

Hitaasti, hitaasti Gunillan etusormi koukistui liipaisimen ympärille. Uros oli ristikon keskellä. Sen viimeiset sekunnit perheensä kanssa. Mutta sellainen luonto oli, hän vakuutti itselleen. Ihminen ei ollut ainoa eläin, joka tappoi muita eläimiä. Tosin ainoastaan ihminen pystyi tappamaan välimatkan päästä. Etänä. Persoonattomasti. Pelkurimaisesti.

Laukaus pamahti. Kolme kaunista eläintä pakeni. Ne vain katosivat kuin taikaiskusta, evoluutio oli opettanut ne liikkumaan salamannopeasti vaaran uhatessa.

Luoti osui puunrunkoon aivan sen paikan viereen, missä uros oli seissyt. Parin vaaksan päähän kohteesta.

”Hyvä yritys”, Håkan sanoi kannustavasti.

”Melkein osuit, muttet ihan”, Daniel virnuili.

Gunilla ei välittänyt. Hän oli itse vaatinut päästä mukaan, ja yksin hän oli ratkaissut uroksen kohtalon. Hän hyväksyi muiden kommentit eikä aikonut selitellä tai pyytää ymmärrystä.

”Kaikki lähistöllä olevat saaliit taisivat paeta myös”, Håkan sanoi. ”Siirrytään vähän eteenpäin.”

”Se oli oikeasti pienestä kiinni”, Daniel yritti lohduttaa, mikä kirveli paljon enemmän kuin ivallinen röhönauru.

”Emme silti tahdo haavoittaa eläimiä ampumalla”, Håkan huomautti. ”Joka tapauksessa sinun kannattaa ehkä harjoitella hiukan enemmän, ennen kuin ammut uudestaan.”

”Mmm”, Gunilla sanoi. Nyökkäsi.

He jatkoivat eteenpäin, Langin veljekset edellä ja Gunilla pari askelta heidän jäljessään. Tyylikkäällä Håkanilla oli Blaser R8 -kivääri ja Mauritz Widforssin vihreät vaatteet, kun taas Daniel syleili Husqvarna 1900 -kivääriään kuin esikoistaan ja kulki vanhoissa kamppeissa, jotka hän oli ostanut Jaktgrossistenista kaksikymmentä vuotta sitten.

He seurasivat kapeaa metsäpolkua, johon mellastavat motocross-pyörät olivat ruopineet syvät jäljet. Gunilla ei käsittänyt, miten joku saattoi kohdella luontoa sillä tavalla. Puhumattakaan siitä, kuinka paljon hurjastelun täytyi häiritä eläimiä. Hirviä, kettuja, metsäkauriita vasaoneen ja muniaan hautovia lintuja. Havumetsä harveni laajaksi aukioksi, jolla oli voimajohtoja, hirvitorni ja metsätie. Kolbotten, Håkan sanoi ikään kuin Gunilla ei tietäisi paikan nimeä.

Hiekoitetulla kääntöpaikalla oli iso katumaasturi, vanhempaa vuosimallia oleva Porsche Cayenne. Ovet olivat auki, ja kaksi kookasta miestä retuutti jotain autosta metsäiselle kukkulalle, joka johti Mälareniin.

Miehillä oli täysi työ taakkansa raahauksessa, eivätkä he olleet vielä havainneet metsästäjiä. Kun trio lähestyi raahaajia, Daniel tuumi, että miehet näyttivät vähän arveluttavilta, ja hän tunsu vaistomaisesti, että oli parasta valita ystävällinen lähestymistapa. Auton rekisterikilpi ei ollut ruotsalainen, ja Daniel suhtautui ylimalkaan epäilevästi ulkomaalaisiin. He olivat juonikkaita. Vaikeasti tulkittavia. Mutta hymy tavallisesti pehmensi useimpia kulttuurien yhteentörmäyksiä, hän tiesi.

"Hei siellä!" Daniel huudahti iloisesti, jolloin miehet säpsähtivät ja kohottivat katseensa. "Oletteko te nähneet metsäkauriita?"

Molemmat miehet irrottivat otteensa kantamuksestaan, vetivät pistoolinsa esiin ja avasivat tulen.

Håkan kaatui karjahtaen, häntä oli osunut jalkaan, ja Daniel puhdotti vaistomaisesti kivääriinsä, kääntyi kannoillaan ja säntäsi juoksuun.

Toinen kahdesta miehestä ampui kohti Danielia, ja toinen astui pari askelta lähemmäs kaatunutta Håkania.

Mies seisoj verta vuotavan ja vaikeroivan metsästäjän yllä ja kohotti aseensa. Glockin, järkyttynyt Håkan tajusi. Helkutin hyvä pistooli.

Mutta ennen kuin mies ennätti ampua, metsänreunassa pamahti ja hän kaatui Håkanin päälle veren ryöpytessä otsan reiästä.

Toinen mies kuuli laukauksen, näki toverinsa kaatuvan ja kääntyi ase ojossa.

Tällöin yhtä tarkka laukaus osui myös häntä keskelle otsaa.

Hänen huuliltaan ei päässyt inahdustakaan, kun hänen ruumiinsa rojahti maahan.

Håkan, joka oli ollut vakuuttunut, että hänen viimeinen hetkensä oli koittanut, työnsi päältään sivuun kuolleen miehen ja kääntyi katsomaan, kuka oli pelastanut hänet.

Hän ei tiennyt, odottiko hän näkevänsä Danielin, poliisin vai muita hämäreitä hiippareita, jotka olivat olleet kahden miehen perässä ja aikoivat ehkä hävittää kaikki silminnäkijät.

Mutta hän näki Gunillan, Kallen vaimon, joka hitaasti laski savuaavan kiväärinsä ja piti katseensa kahdessa ensimmäisessä trofeessaan.

2

”Missä Karin on?”

Köysi kiristyi kaulan ympärille ja vaikeutti puhumista. Hän vilkuili Rauta. He olivat kumpikin paljon vanhempia nyt. Miksi mies teki tämän? Miksi hän ei vain elänyt kaikessa rauhassa viimeisiä jäljellä olevia vuosiaan? Olen ainakin tarjonnut hänelle sen mahdollisuuden, Stiller ajatteli hien kihotessa hänen otsalleen. Erittäin epätavallisen takuun.

”Niin”, Rau sanoi. ”Karin. Hyvä, että sanoit sen. *Danke.*”

Stiller tunsi, että Rau pani jotain hänen selän taakse sidottuihin käsiinsä ja painoi hänen sormenpäitään jonkinlaiseen kahvaan.

”Meinasin unohtaa painaa sormenjälkesi veitseen. Alan vissiin tulla vanhaksi.”

Rau hymyili. Kuin pelkkä ajatus, että hän saattoi muka vanhentua, olisi älytön vitsi. Stiller katsoi häntä, ei voinut irrottaa katsetaan hänestä. Hiukset olivat harmaat, kasvoissa oli syviä uurteita, mies oli yhtä vanha kuin hän itse mutta silti niin paljon komeampi. Oikea mies. Semmoinen Stiller ei ollut ikinä ollut, ei omista silmissään ja tuskin kenenkään muunkaan. Raun ryhdistä ei ilmennyt hänen ikänsä eikä hänen ankara elämäntapansa. Hänen selkänsä oli suora, ja hän uhkui energiaa ja voimaa.

”Veitseen?” Stiller ihmetteli, vaikka hän jo aavisti totuuden. Hän halusi vain toivoa viimeiseen asti.

”Kuvittelen, että sinä viskaat sen sivuun hädissäsi”, Rau sanoi, esitteli kookasta veistä ja heitti sen välinpitämättömästi keittiön

nurkkaan. Tavallisen kokkiveitsen, jonka pitkä terävä terä oli nyt veren peitossa. Se oli Fiskarsin veitsi, jos Stiller muisti oikein. Oli järjestöä, että veitsen merkki juolahti hänen mieleensä nyt. Veitsi oli ollut heillä ainakin kolmekymmentä vuotta, ja se oli toiminut täysin moitteettomasti. Miksi siis ostaa uusi? Leipää, paistia ja valkokaalinpäitä, kaikkea se oli leikannut kuin vettä vain. Ja nyt...

"Missä Karin on?" Stiller kysyi uudestaan, tällä kertaa hätäntyneellä äänellä.

"Niin, miksi te kutsutte sitä? Yläkerran salongiksi? Harvoin käytetyille huoneille on tapana antaa hienoja nimiä. Sitä salia on muuten mahdotonta kalustaa. Hän on tuolla ylhäällä joka tapauksessa."

"Karin!"

"Hyvä. Huuda. Jos joku kuulee, se vain vahvistaa virallista versiota."

"Mitä versiota? Mitä sinä olet tehnyt vaimolleni?"

"Minäkö?" Rau sanoi ja kuulosti hämmästyneeltä. "Oletan, että sinä yksinkertaisesti romahdit sen jälkeen, kun vanhat vakoojatoverisi murhattiin. Pelkäsit ehkä, että olet seuraavana vuorossa. Sitten joukko syyllisyydentunteita heräsi eloon. Olet elänyt valtavan paineen alla niin kauan ja hävennyt menneisyyttäsi, joka hiljattain säävutti sinut. Mistä minä sitä tietäisin? Poliisi voi keksiä paremman selityksen. Tulit kotiin varhaiselta aamukävelyltäsi, ja sitten te aloitte riidellä, ja niin..."

Rau piti tauon ja tarkasteli Stilleriä, joka tasapainoili varpailaan omalla keittiötuolillaan. Tuoli kuului taatusti pappilaan ja oli ollut asunnossa vuosikymmeniä. Vaalea mänty sopi kehnosti yhteen tummaksi petsatun klahvipöydän kanssa. Ja vielä virkatut kaitaliinat ja kapeat oranssit kynttilät omissa kynttilänjaloissaan. Sammaleenvihreä samettinen lampunvarjostin ruskeine hapsuineen. Kupariset keittolevyjen suojukset ja kymmeniä vuosia vanhoissa maustepurkeissa timjamia, kanelia ja sitruunapippuria. Seinällä Ica-kaupparetjun kalenteri, kuvataulu sienistä ja pari seinävaatetta, joissa oli

kristillisiä viestejä. *Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa, niin minä kaipaen sinua, Jumala.*

Rau ei käsittänyt, miten joku kykeni asumaan tällaisessa paikassa ilman hengenahdistusta. Tai no, juuri siitähän Stiller parhailtaan kärsi. Hengenahdistuksesta.

”Ai niin. Rekvisiitta.”

Hän lähti keittiöstä, ja Stiller tuijotti kattoa siinä toivossa, että näkisi sen läpi ja löytäisi Karininsa yläkerrasta. Oliko vaimo yhä hengissä? Kuinka pahasti Rau oli haavoittanut häntä? Entä mitä mies tekisi Stillerille? Oliko tämä vain varoitus? Hän toivoi sisimmässään, että asia oli niin.

Rau tuli takaisin Raamattu mukanaan.

”Matteus, vai mitä? Hänellä on paras versio.”

Rau vaikenä kuin odottaisi oikeasti vastausta. Hetken kuluttua hän jatkoi.

”Kahdeskymmenesneljäs luku, eikö totta? Jakeet 3–5? *Oder?*” Hän katsoi kysyvästi Stilleriä ja hymyili. ”Googletin. Valitettavasti kuvailu on hieman mielikuvituksetonta, mutta luulen, että se toimii silti.”

Hän avasi Raamatun valitusta kohdasta ja laski pyhän kirjan keittiönpyöydälle. Sitten hän kääntyi Stilleriä kohti.

”No niin, ystäväni. Nyt minulla on enää muutama kysymys sinulle. Ja se, mitä vastaat niihin, ratkaisee kohtalosi.”

Stiller pälyili vauhkosti ympärilleen. Köysi porautui kaulaan ja niskaa särki, koska pää oli ollut vinossa niin kauan. Jokainen hengen veto oli kamppailua.

”Kansanoikeus vastaan Jürgen Stiller, joka on pettänyt vallankumoustaistelun sortumalla pikkuporvarillisiin oikkuihin ja revisionistiseen taipumukseen tavoitella henkilökohtaista hyötyä sosialistisen puhdasoppisuuden kustannuksella.”

”Minä tunnustan”, Stiller takerteli. Jalat tuntuivat yhä puutu-neemmilta. Hän ei pystyisi säilyttämään tasapainoaan enää kauan. ”Minä tunnustan...”

Hymy hävisi Raun huulilta.

”Kenen kanssa sinä olet puhunut?”

”Mistä?”

”Minusta.”

”En kenenkään.”

Rau ojensi kengänkärkensä ja tökkäsi keittiöntuolia. Stiller hätähti ja yritti torjua liikkeen, minkä seurauksena hän horjahti toiseen suuntaan. Köysi puristi kurkunpäästä, ja ikuisuudelta tuntuvien sekuntien aikana hän ei saanut lainkaan henkeä. Raun välinpitämättömän katse seurasi hänen kamppailuaan.

”En kenenkään!” Stiller karjui ja toivoi, että joku kävelisi ohi tiellä ja kuulisi hänet. Ehkä hän sittenkin selviytyisi tästä. Hän tiesi, että valeteloitukset olivat yleinen menetelmä murtaa ihmisiä. Mutta ainakin sitä jäi henkiin. ”En kenenkään, minä vannon!”

Rau nosti taas jalkaansa. Heilutteli sitä ärsyttävästi edestakaisin.

”Miksi olisin?” Stiller kysyi. ”Kenen kanssa minä muka olisin puhunut?!”

”Mitä sinä tiedät Wahashasta?”

”Mistä?”

”Operaatio Wahashasta.”

”En mitään.”

”Sääli.”

”Miten niin?” Stiller vaikeroi.

”Jos et tiedä mitään, et ole minulle minkään arvoinen. *Leider.*”

Rau laski jalkansa taas tuolille.

”Odota! Sanoitko Wahasha? Voin ottaa siitä selvää. Tunnen ihmisiä. Voin ottaa siitä selvää!”

”Unohda.”

”Ole kiltti, en kerro tästä kenellekään. Anna anteeksi, että...”

”Shh...”, Rau hyssytteli ja meni avaamaan jääkaapin. Silliä, anjovista, kaviaaria, viiliä, ruoantähteitä muovirasioissa ja paistinliemen näköistä nestettä sinisessä teekupissa. Ihmiselle sopimatonta

ravintoa silmäkantamattomiin. Rau kääntyi jälleen Stilleriin päin irvistys kasvoillaan.

”Mitä Sara Nowak tietää?”

”Kuka hän on?”

”Poliisi, joka paljasti Geigerin. *Die Polnische*. Puolalainen, jolle sinä olet soittanut.”

”En ole kertonut mitään.”

”Oletko sinä muka vain kirjoittanut muistiin hänen puhelinnumeronsa tietämättä, kenelle se kuuluu? Sattumalta?”

Rau esitteli pientä mustaa muistikirjaa, jonka oli löytänyt Stillerin työhuoneesta.

”Muistiinpanoja jumalanpalveluksista, remonttimiesten ja Linköpingin hiippakunnan puhelinnumerot – ja Sara Nowakin.”

Rau kohotti katseensa muistikirjasta. Nyt hän ei enää hymyillyt. Stiller nielaisi, ja hänen otsalleen kihosi lisää hikipisaroita.

”Minun... piti vain tiedustella, miten Geiger-tapauksen kanssa kävi.”

”*Du lügst*. Valehtelet”, Rau sanoi ja antoi kengänkärkensä levätä keittiöntuolin reunalla.

”En tavoittanut häntä! Vannon sen! En ole puhunut kenenkään kanssa!”

”*Vielleicht*”, Rau lausahti ja työnsi tuolia eteenpäin pari senttimetriä. ”*Vielleicht nicht*. Ehkä et.”

”*Bitte, Otto, ich habe nicht...*”

”Shh...”

Rau katsoi häntä nuhtelevasti sormi huulillaan.

”Uskon sinua.”

Stiller huokaisi, siinä määrin kuin se oli mahdollista.

Rau hymyili Stillerille, kääntyi hitaasti ja nosti mustan laukkunsa keittiötasolle. Vanhat keittiönkaapit, hän ajatteli ärtyneesti, kun hän avasi laukun. Varmasti 30- tai 40-luvulta. Miksei pariskunta ollut hankkinut nykyaikaista keittiötä, varsinkin kun talo oli vanha?

Heillä ei ollut minkäänlaista estetiikantajua. Hengellisyys oli vain toinen nimi täydelliselle tyylitajun puutteelle.

Ikkunasta hän erotti kirkon, joka häämötti parinsadan metrin päässä pellon toisella puolella. Siellä vaikutusvaltainen piispa Giertz, yksi Ruotsin tunnetuimmista kristillisistä johtajista, oli aikoinaan uransa alussa toiminut tavallisena kirkkoherrana. Tiedot Giertzistä Rau oli tietysti etsinyt googlettamalla. Nykyään kaikki maailman tieto oli saatavilla omassa puhelimessa. Jos hänellä olisi ollut aikaa, hän olisi mielellään tutustunut lähemmin kirkkoon, mutta nyt se ei ollut mahdollista. Kenties hän voisi tulla takaisin jonnain päivänä.

Hän poimi laukusta tarvitsemansa: Bang & Olufsenin Beolit 17 -kaiuttimen, joka toisti äänen kokoonsa nähden erinomaisesti. LED-paneelin, joka oli pieni ja kevyt mutta kirkas. Erittäin köykäisen jalustan, johon ruuvata lampun. Ja videokameran merkkiä Panasonic HC-VXF990. Vanhassa uskollisessa palvelijassa oli mainio kuvanlaatu. Hän voisi toki kuvata puhelimella, mutta silloin ei olisi mahdollista soittaa musiikkia yhtä aikaa, ja lisäksi oikeassa videokamerassa oli jotain erityistä, siitä ei päässyt mihinkään. Hän piti kompaktista työkalusetistään.

Hän käänsi lampun Stilleriin päin ja sytytti sen. Vaikuttui jälleen valosta, jota piskuinen metallinpunainen paneeli tuotti. Papin kyynelien täyttämät silmät räpyttelivät odottamattomassa voimakkaassa loisteessa. Hyvä. Sen ansiosta mies näytti entistä pelokkaammalta.

Seuraavaksi hän otti puhelimensa esiin ja valitsi musiikin. Diamanda Galásin kappaleen *The Litanies of Satan*. Hän ei henkilökohtaisesti arvostanut kyseistä kappaletta, mutta hän piti nimestä ja vaikutuksesta, joka kappaleella oli niihin, joille hän soitti sen. Stillerkin vaikutti kokevan voimakasta kauhua pirullisten huutojen vuoksi.

Kun hän oli virittänyt kaiken valmiiksi, hän käynnisti videokameran ja jäi hetkeksi seisomaan ja ihailemaan kohtausta edessään. Sitten hän kävi potkaisemassa tuolin Stillerin jalkojen alta.

Pudotus ei ollut niin pitkä, että niska olisi murtunut. Hän tahtoi, että Stiller tukehtuisi hitaasti omasta painostaan. Kahdenkymmenen kilon ylipainon erittäin raskaasti kiduttamana.

Hän tahtoi vangita videolle pitkittyneen kuolinkamppailun.

Lähikuvat kauhusta kuolemaantuomitun silmissä ja epätoivoiset armoa anelevat korinat, kun vahva köysi kuristi kurkun umpeen.

Ja yltyvän pakokauhun, kun tietoisuus peruuttamattomasta kuolemasta hiljalleen syöpyi miehen tajuntaan.

Stiller taisteli hengestään.

Hyvä.

Jalat sätkivät tavoitellessaan jalansijaa, jotain johon tukeutua. Mutta turhaan.

Korisevat äänet kertoivat, että mies oli häviämäisillään taistelun mutta yritti yhä välittää viestin, avunhuudon.

Missä Jumalasi on nyt, Rau ajatteli ja tajusi, että Jumala oli tietenkin heidän kanssaan. Rau toteutti parhaillaan Jumalan tahtoa. Se oli ainoa looginen selitys uskovaisille, joihin tärisävä ja nytkähtelevä mies kuului.

Jumalan tahto ei vain ollut sitä, mitä Stiller oli toivonut.

3

Mies tuuttasi.

Kusipää tuuttasi.

Sara seisoj pysäköintiruudussa heidän alaovenssa edessä Kornhamnstorgilla ja viittilöi Martinille, joka ajoi Circle K:sta vuokratua pakettiautoa. Ebba olisi halunnut käyttää muuttopalvelua, mutta Sara oli päättänyt, että he hoitaisivat muuton itse. Jotain rajaa piti olla. Hän oli pitänyt paikkaa varattuna kaksikymmentä minuuttia, kun Martin vihdojn saapui, mutta musta Audi hänen edessään tahtoi ajaa vapaaseen pysäköintiruutuun, jossa Sara seisoj. Vaikka hän huitoi kädellään torjuvasti. Audi ryömi vain lähemmäs, kunnes etupuskuri osui Saran sääreen. Ja kun hän ei siirtynyt, kuljettaja tuuttasi. Kusipää.

Vuokratun pakettiauton takana odotti nyt taksi ja Volvo, ja ne alkoivat tuuttailla, kun jono ei liikkunut. Martin nousi pakettiautosta ja viittoili Saralle.

”Päästä hänet ruutuun. Jumiutamme liikenteen. Etsin toisen parkkipaikan.”

”Mistä sinä ajattelit löytää sen? Kymmenen korttelin päästä?”

Sara viittilöi Audi-kuskille, että tämän pitäisi siirtää autonsa, mutta mies vain tuuttasi vastaukseksi.

Hän huokaisi ja kaivoi lompakkonsa esiin.

”Älä”, Martin sanoi, kun tajusi vaimonsa aikeet.

”Mitä? Yritän vain lahjoa hänet”, Sara sanoi ja näytti viattomalta.

”Jos se ei onnistu, annan periksi. Hyppää autoon.”

Martin kääntyi ja lähti kävelemään takaisin pakettiautolle. Sara otti virkamerkinsä esiin ja näytti sitä Audin kuljettajalle. Samalla hän piti silmällä Martinia, jotta voisi perääntyä, jos tämä kääntyisi. Hän viittoili kiukkuisesti idiootille Audissa, että tämän pitäisi häipyä. Kun mies silti jatkoi itsepintaisesti pysäköintiyrittäistään, Sara kumartui, pamautti kummankin kämmenensä konepellille niin lujaa kuin pystyi ja paljasti kasvojensa vasemman puolen. Sen, jota peittivät palovamma-arvet. Sitten hän tuijotti pukumiestä suoraan silmiin, ja hänen katseensa sanoi, että mies olisi vuorossa seuraavana, ellei siirtäisi autoaan. Lopulta mies luovutti, pikkuinen epäkypsä poika viisikymppisen ukon ruumiissa. Protestina mies kaasutti tiehensä renkaat ulvoen.

Martin kääntyi kuullessaan moottorin äänen ja katseli hämmennyneenä ympärilleen.

”Lähtikö hän?”

”Satanen riitti”, Sara sanoi ja hymyili.

Hän hyötyi nykyään melko usein kaksijakoisesta ulkonäöstään. Ilman sitä hän tuskin itsekään käsittäisi, että se kaikki oli todella tapahtunut. Hän oli jäänyt vangiksi Bromanin perheen palavaan puutarhavajaan, kun terroristi Abu Rasil oli samaan aikaan yrittänyt lähettää kylmän sodan aikaisten atomipommien laukaisukoodit. Pommien tuhovoima olisi riittänyt tuhoamaan laajan alueen Keski-Saksasta. Ja sen jälkeen hän oli ollut paikalla, kun kaksoisagentti Agneta Broman ammuttiin. Silloin hänelle oli valjennut, että hänen lapsuudenystävänsä Lotta oli vakooja Geiger ja Lotan isä Stellan, kansan rakastama televisiojuontaja, oli hirviö, joka oli käyttänyt seksuaalisesti hyväkseen lukemattomia alaikäisiä. Ja lisäksi paljastunut Saran biologiseksi isäksi. Se tieto kuvotti häntä yhä.

Kasvojen toisen puolen palovamma vahvisti tunnetta, joka hänellä oli aina ollut: hänellä oli kaksi persoonallisuutta. Kaunis ja viehättävä sekä pelottava ja luotaantyöntävä. Todellinen kaksikasvoinen Janus. Miehet, jotka näkivät vain vahingoittumattoman puolen

hänen kasvoistaan, lähestyivät häntä tavallisia iskurepliikkejä viljellen, niin kuin he olivat tehneet vuosikaudet, mutta he kavahtivat taaksepäin arvet nähdessään.

Sara oli siis alkanut pitää kaksijakoisista kasvoistaan, osittain siksi että ne paljastivat jotain hänen sisimmästään, ja osittain siksi että hän tajusi, ettei hänen kauneutensa ollut sidoksissa hänen kasvoihinsa. Hän oli Sara Nowak, vaikka hän pelotti ympäristöään. Tosi-asiassa hän oli nyt enemmän Sara kuin ennen.

Hänen kasvojaan korjattaisiin plastiikkakirurgialla tulevaisuudessa, mutta lääkärit eivät uskaltaneet luvata mitään. Arvet voisivat olla ikuisia.

Hän oli iloinen, että oli ylipäänsä jäänyt henkiin. Eikä piitannut siitä, että ihmiset tuijottivat häntä toisinaan. Kun ajatteli hänen sisimpäänsä viiltyneitä haavoja, ulkoiset arvet saivat näkyä yhtä lailla. Kenties oli aika ottaa enemmän tilaa, seistä omilla jaloillaan. Eikä olla vain joku suhteessa muihin vaan pysyä omana erillisenä itsenään. Ei poliisi, ei äiti, ei vaimo, ei tytär. Sara.

Hän oli päättänyt antaa punaisen juurikasvun kasvaa. Hän ei työskennellyt enää prostituutiryhmässä, joten hänen ei tarvinnut värjätä hiuksiaan ruskeiksi sulautuakseen joukkoon. Hän oli pannut merkille, että juuri se oli käynyt hänelle alati vaikeammaksi: sulautuminen joukkoon, pelkkä tarkkailu. Hän oli lopulta ollut liian väkivaltainen kiinni jääneitä seksinostajia kohtaan ja tullut lähestulkoon erotetuksi siitä hyvästä. Eivätkä seksiä ostaneet miehet silti olleet tulleet toisiin ajatuksiin, hän otaksui.

Häneen itseensä kohdistunut väkivalta oli pelästyttänyt hänet. Ensin seksinostaja Holmberg olisi ottanut hänet hengiltä, ellei Jennifer olisi pysäyttänyt miestä, ja sitten taistelussa Abu Rasilia vastaan hän oli saanut palovammoja ja häntä oli ammuttu. Hänellä oli ollut onnea, ettei hänen ollut käynyt pahemmin.

Mutta häntä pelotti miltei enemmän se väkivalta, johon hän oli itse turvautunut, miten hän oli empimättä ampunut kuoliaaksi

toisen ihmisen. Naapuri CM:n, Carl Magnuksen, kalliilla metsästys-haulikolla. Ja miten kaikki olisikaan päättynyt, jos hän ei olisi tullut ajatelleeksi kyseistä asetta?

Hän näki yhä painajaisia siitä illasta. Tulesta, automaattiaseen äänestä, itseensä osuvien luotien aiheuttamasta kivusta, verestä, kun hän ampui Abu Rasilin, ja jälkiseurauksista.

Vaikka hän oli todennäköisesti pelastanut useita tuhansia ihmishenkiiä, hänen oli vaikea pitää itseään jonkinlaisena terrorisminvas-taisena taistelijana, joka tappoi muita ihmisiä silmiään räpäyttämät-tä.

Hän oli kiitollinen, että oli löytänyt siihen voiman sisimmästään, ja iloitsi siitä puolesta itsessään, joka kykeni puolustautumaan. Mut-ta se oli ollut viedä häneltä hengen. Nyt hänen täytyi toipua ja koota itsensä. Sanoa kyllä Saralle, joka etsi rauhaa ja katsoi sisäänpäin. Oli aika pysähtyä ja tehdä yhteenveto siitä, missä hän oli elämässään.

Esimerkiksi nyt jo näkyivät ensimmäiset harmaat punaisen juuri-kasvun seassa, mutta niille hän viittasi kintaalla toistaiseksi. Hän ei tahtonut tulla etuajassa sen yhteiskunnan torjumaksi, joka kunnioit-ti niin vähän ikää ja kokemusta. Mutta tulenpunaisen värin hän salli tulla esiin, tulen, joka vähitellen leviäisi koko päähän. Sitä hän odot-ti. Hän ei tahtonut enää piiloutua.

Hänellä oli ollut hieno kesä sen jälkeen, kun hän oli kotiutunut sairaalasta. Elämä oli ollut normaalia. Ei vakoojia, ei seksinostajia, eikä kukaan ollut kuollut. Oli ollut vain Sara perheineen. Hän oli nukkunut, uinut, lukenut ja käyttänyt energiaa aivan yhdentekeviin asioihin, kuten siihen, että oli suivaantunut yhdyssanavirheistä ja liian pitkistä tauoista Depeche Moden *Ultran* kappaleiden välissä.

Nyt hän voi hyvin. Ja tahtoi voida hyvin jatkossakin. Se oli tärkein läksy, jonka hän oli oppinut alkukesän tapahtumista. Se ja että per-he meni kaiken muun edelle.

Martin oli pysäköinyt auton ja avannut takaovet. Sara kurkisti tyh-jään tavaratilaan. Siellä oli varmasti kuljetettu lukuisia huonekaluja.